

BIBLIOTEKA
SHTETIT

81H-X

Sh 29

INAJET
SHEHU

DY
NET

PA GJUME

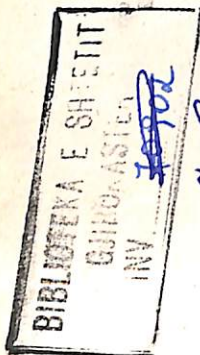

81H-7

Sh 29

INAJET SHEHU

DY NET PA GJUME...

Tregime humoristike

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

ME QELESHE, FESTE DHE KASKETË...

Atë ditë, Harun beu po kalonte mes për mes pazarit me mendje të ngritur. Po afronte dita e votimeve dhe ai, një ndër kandidatët kryesorë, ende nuk ishte i sigurt nëse do të zgjidhej në parlament apo jo. Ç'është e vërteta, Harun beu, gjatë këtyre ditëve të fundit, nuk kishte ndenjur duarkryq. Në nja dy fjalimet që kishte mbajtur para zgjedhësve kishte premtuar se, po të zgjidhej deputet, do të ngrinte zërin në parlament për shumë probleme që e shqetësonin popullin e veçanërisht për ngritjen e një xhamie të re, akoma më të bukur se pesë ekzistueset. Veç fjalimeve të tij historike, Harun beu e kishte zgjidhur edhe grykën e qeses si kurrëndonjëherë. Ai e shikonte se deri në ditën e zgjedhjeve do të harxhonte shumë napolona, po prapë nuk i vinte keq. Vërtet po harxhonte me trastë tani, po do të fitonte me thes kur të zgjidhej, ama! Po a do të zgjidhej, vallë? Nuk ishte puna vetëm te fjalimet e napolonat. Ishte puna edhe te marifetet. Aq më tepër se edhe kundërshtarët nuk rrinin duarkryq. Kishte marrë vesh se Maliq efendiu dhe Asllan beu kishin dalë, me qeset plot e me një tufë xhandarësh pas, për të blerë sa më shumë vota nëpër fshatrat rreth e rrotull.

Me këto mendime në kokë, duke ecur kuturu e pa veten para dyqanit të tregtar Janit. Qëndroi para vitri-

nës së vjetëruar dhe filloi të vështrojë si i shastisur. Aty ishte një ekspozitë e vërtetë mallrash, mbështjellur të gjitha nga një rrjetë e hollë merimange. E ç'nuk kishte në atë vitrinë: brenevekë, opinga, thumba e patkonj kuaajsh, sheqer, kripë!... Në gjithë këto mallra, vëmendjen e Harun beut e tërhoqën një qeleshe, një feste e një kasketë, të cilat ishin lidhur të tria së bashku me një fije spango, në qoshe të vitrinës. Harun beu shqeu sytë, thua se ndodhej para një ekspozite me punime të rralla artistike. Fytyra e tij e ngrysur u çel e më në fund tha me vete:

— E gjeta!

— Mos të ka humbur gjësendi, Harun bej? — e pyeti tregtar Jani, i cili po qëndronte para dyqanit.

— M'i nxirr shpejt qeleshen, festen e kasketën që ke këtu në vitrinë! — i tha me nxitim Harun beu, sikur të kishte frikë se mos ato do të fluturonin që andej.

Tregtar Jani, sa i habitur aq dhe i gëzuar që iu gjet një blerës, hyri me nxitim në dyqan, i hoqi nga vitrina, u fshiu pluhurin e merimangat dhe ia dorëzoi.

— Ç'të duhen këto, Harun bej? — e pyeti ndërsa tjetri po nxirrte portofolin. — Zotrote mban gjithmonë borsalinë.

— Këto, që thua ti — ia ktheu rëndë-rëndë Harun beu — do të nxjerrin në selamet jo vetëm ty e mua, por një komb të tërë!

«Me sa duket Harun beu paska luajtur nga vidat sot!» — tha me vete tregtar Jani, pastaj dhe u ul sërish në stolin para dyqanit, në pritje të ndonjë blerësi tjetër, të cilët sa vinin e rralloheshin.

Po atë pasdite në konakun e Harun beut u paraqitën tre veta: Hajdari, Alushi dhe Kasemi, që të tre qahallarë të papunë.

— A e merrni me mend përse çova e ju thirra, efendëm? — hyri drejt e në temë Harun beu, buzëgaz.

— Mos na ke gjetur ndonjë punë, Harun bej? — pyeti Alushi, të cilit i ndritën sytë nga një farë shprese.

— Mendjen gjithë tek puna e keni, jahu! Kaq shpejt e harruat fushatën e zgjedhjeve, efendëm? — vazhdoi Harun beu.

Ata të tre vështruan njëri-tjetrin me habi, mblodhën supet dhe ia ngulën sytë Harun beut.

Ai, pa thënë asnjë fjalë, u ngrit nga vendi, hapi një sënduk aty pranë dhe nxori që andej qeleshen, festen dhe kasketën. Qeleshen ia vuri në kokë Hajdarit, festen Alushit, kasketën Kasemit. Pastaj mori edhe borsalinon e tij, e vuri mbi sënduk dhe tha:

— Zotëria ime i ka dhënë karar që secili prej jush të votojë tre herë për mua. Për këtë do të bëjmë një provë qysh tashti. Kjo këtu, ta zëmë, është kutia e votimit — vazhdoi Harun beu duke treguar borsalinon mbi sënduk. — Ju do të qëndroni pas dere dhe, kur t'ju thërras emrat unë, do të hyni brenda të hidhni votat. Sapo të dilni përsëri jashtë, do t'i ndërroni këto që keni në kaptinë dhe do të hyni të votoni përsëri. Puna është që, kur të hyjë herën e parë Hajdari, ta zëmë, të ketë në kokë qeleshen, herën e dytë festen, kurse të tretën herë, kasketën. Morët vesh? Pa të bëjmë një provë, efendëm!

Ata të tre dolën. Kur i fundit mbylli derën, Harun beu thirri:

— Hajdar Qeleshja!

— Hajdari u fut brenda, zgjati grushtin drejt borsalinon dhe thirri sa u tund konaku:

— Ta dhashë votën, zotni deputet!

— Alush Festja, kujt do t'ia japësh votën ti? —
thirri për së dyti Harun beu.

— Zotnisë sate, efendi! — zgjati kokën që pas dere
Alushi dhe vrapoi drejt borsalinos.

— Kasem Kasketa!

Kasemi hyri brenda rëndë-rëndë dhe tërë solemni-
tet futi grushtin komplet në borsalino.

Harun beu, i kënaqur sa s'bëhet nga shkathtësia e
tyre, doli jashtë bashkë me ta, i udhëzoi si duhej të ve-
pronin e pastaj hyri brenda dhe thirri:

— Hajdar Festja!

— Këtu! — ia bëri Hajdari, këtë herë me feste në
kokë.

— Voto për Harun beun!

Hajdari hodhi «votën» dhe doli jashtë.

— Alush Kasketa, për kë e hedh votën në kuti?

— Për zotninë tënde, efendi! — i ndenji hazerxhevap
Alushi dhe ndoqi Hajdarin.

— Kasem Qeleshja!

Edhe Kasemi veproi si dy të parët.

Harun beu sa s'po kërcente prej gëzimit. Mbetej të
provonte edhe variantin e tretë dhe të fundit. I porositi
të kishin kujdes e pastaj i mëshoi zërit:

— Hajdar Kasketa!

— Alush Qeleshja!

— Kasem Festja!

Të tre hynë me rrëmbim në dhomë dhe sa nuk e
shqyen borsalinson, për të futur «votën» kush e kush
më parë.

— Vallahi, bilahi keni qenë të shpejtë si rrufeja! —
përplasi duart i kënaqur Harun beu. — Ku e mësuat kaq
shpejt marifetin, jahu?!

— Na e mësoi Maliq efendiu, Harun bej — tha Alushi.

— Si? Maliq efendiu?! — shqeu sytë Harun beu dhe i ngriu buzëqeshja në fytyrë. — Pse edhe ai... këtë marifet...

— Dje, gjithë ditën kemi bërë prova në konakun e tij me qeleshe, feste e kasketë. Bile na dha edhe nga një napolon si kapar. Po zotrote...

Harun beu zgurdulloi njëherë sytë e pastaj u shemb mbi minder.

«CEREMONIA E HAPJES...»

Shërbimin për në qytetin N. e prita me kënaqësi. Jo vetëm se atje kisha kaluar disa vite të rinisë sime dhe se kisha vite pa vajtur, por edhe për vetë faktin se në atë qytet banonte miku im i vjetër dhe i mirë Qenan Bushi. Me Qenanin ka vite që njihemi familjarisht. Bile njiheshin edhe prindërit tanë, të cilët kanë qenë miq të ngushtë.

Për çudi, njeriu i parë që takova sapo zbrita nga autobuzi ishte pikërisht Qenan Bushi.

— Ke parë ti? — më gëzohej Qenani. — Sikur ma thoshte zemra se do të më vinte një i njohur, po se cili s'e përcaktoja dot. Po ç'na paske dalë?

— Po ja, se mos shkruaj ndonjë gjë për zakonet pranike e mbeturinat fetare — i thashë.

— Ore, po ç'kujtoni ju andej, se ne këndeje kemi mbetur atje ku na mban mend ti? Jo, vëlla, jo! Kohë të reja, zakone të reja!

Pastaj më futi krahun dhe më drejtoi nga shtëpia e tij. Unë kundërshtova me sa munda, por s'e njihni Qenan Bushin ju. Po nguli këmbë ai për një gjë, s'ka burrë që nuk dorëzohet. Edhe unë, pas një farë qëndrese, kapitullova. Kështu, atë natë shkova mik në familjen Bushi.

Kishte vite që s'kisha qenë në shtëpinë e tij dhe më bëri përshtypje si mobilimi i apartamentit ashtu edhe mënyra e jetesës. Hëngrëm gjithë të mirat në tavolinë,

pimë ujë frigoriferi, pamë një film në televizor ... Si e ëma, nënë Fatimeja, ashtu edhe e shoqja, Liria, u bënë copë që unë të mbetsha sa më i kënaqur prej tyre.

Nënë Fatimesë, megjithëse e shkuar nga mosha, goja i punonte si kanarinës. Ajo fliste e fliste e s'kish të sosur. I gëzohej jetës së re e të bukur, më gëzohej mua. Mirëpo pas buke, ajo u tërhoq në një qoshe të dhomës dhe s'e hapi më gojën. Vetëm lëvizte buzët e mërmëriste diçka që unë s'isha në gjendje ta kuptoja. I hodha një vështrim pyetës Qenanit. Ai bëri një lëvizje me dorë, që pak a shumë donte të thoshte: Ç'ia vë re nënës? Është e vjetër dhe i ikën mendja nganjëherë!» Vija re gjithashtu se Liria nuk ishte e qetë dhe se herë-herë vështron-te nga e vjehrra. «I vjen keq për të» mendova.

Ramë vonë për të fjetur. «Hajde, Qenan, hajde — mendoja shtrirë në krevat — paske krijuar një komoditet për ta pasur zili, o qerrata! «Mendoja kështu dhe më vinte mirë. Më kujtohej familja e tij kur hanin këmbëkryq në sofrën e në një sahan, më kujtohej edhe... Përdërisa në familjen Bushi kishin ndodhur kaq e kaq ndryshime, ishte zor se mund të shkruaja diçka negative, fejtton, siç pata vendosur unë. E ndava mendjen që të bëja një shkrim për këtë familje, ku i ishte dhënë shkelmi së vjetrës e ku kishte lindur e reja, përparimtarja... Me këtë mendim të bukur në kokë, më mbërtheu gjumi...

* * *

...Kishte kaluar mesi i natës, kur nëpër gjumë m'u bë se dëgjova zhurmë. Hapa sytë dhe pastaj veshët. Qetësi. Mendova se më kishin bërë veshët. Bëra të kthehesha në krahun tjetër, kur dëgjova këto fjalë të pëshpëritura nga një zë i ulët burri: